

hadde tak i pistolen og vred denne fra ham, idet han spurte om den var ladet. Dette benektet fanten. «Ja, så brenne e av flinten mot ditt bryst», sa Lars, men da bad fanten om nåde og erkjente at pistolen var ladet. Nu hadde Lars våbenet og var herre over situasjonen. Uten videre rettergang, diskusjon eller dikkedarer foretok nu Lars og Henning en foreløbig avstraffelse av knektene, idet de slo dem så fordervet at de ikke skulde ha mere besvær med å få dem ned til gården enn å sette dem på hesteryggen. Det er sagt, at de la henderne deres på peishellen og slo med øksehammeren. En så barbarisk råskap er det vanskelig å tro på — men hvem vet! Kanskje de heller ikke vilde tro fantene på deres ord, at de ikke hadde sett noe til jentene. Kommet ned til gården, innkvartertes hestetyvene på en staldlem, og de fikk en lapp med en muskedonner til å stå vakt over dem; men tross lapp og gevær rømte de stakkars fantene så snart de blev såpass at de kunde dra sig vekk. Det var nu kanskje heller ikke så rart at de overrumplet lappen og kom sig vekk fra ham; for geværet — ja det manglet både flint og lås. Det var nu helst på denne måten Lars og Henning ønsket å bli kvitt hestetyvene fra Ljusnedal. Det var nemlig lang vei og meget hefte midt i slått-onnen å få dem bragt til lensmannen i Selbu, og så hadde de vel kanskje sine betenkeligheter ved å fremstille dem for ham i den forfatning de var.

Dette var nu ingen vakre «seter-idyller», nei. Langt fra ikke slike som jeg har oplevd dem og som folk nu tildags tenker sig dem — men det var i den tiden dette. Tydølene er da mere kjelne og godslige nu for tiden, heldigvis. Men kommer du på seterbesøk med uredelige hensikter, så kan det kanskje ennu hende at du kunde risikere en kontant ørefik av seterjenten!

ER DET NEDVERDIGENDE Å DRA PÅ FELLESTUR?

AV „GNIST“

Det er en eiendommelig og ofte skjebnesvanger opfatning som gjør sig gjeldende hos mange mennesker når det gjelder nordmennene og ski- og fjellporten. Det er som om mange tror at bare man er født innenfor dette lands grenser, ja vel, så er man noen pokkers fyrer på ski — og så har man råd til å smile overlegent til utlendingene når de legger iver og energi for dagen for å dyktiggjøre sig i bruken av ski og for å sette sig istand til å ferdes trygt på fjellet og dermed høste den inderlige glede som livet i fjellheimen gir, enten det er på sommers eller vinters tid. Noen østerrikere jeg snakket med for endel år siden, fikk jeg det inntrykk av at de nærmest trodde at nordmennene kom til verden med en slags hinne mellom tærne som senere vokste og utviklet sig til ski. Nå, så langt går selvsagt ikke de av vår egen stamme som tror på nordmennesenes medfødte egenskaper som skiløpere og fjellfolk, men det er allikevel all grunn til å rive dem ut av deres overtro.

Jeg tror det er noe av den samme overtro som dikterer den innstilling som mange har overfor Turistforeningens glimrende tiltak, *fellesturene*. Kombinert med sportslig blaserthet blir den uuthol-

delig. Jeg var ute en kveld i selskap, det var aftenen før en fellestur, og jeg brøt tidlig op.

— De skal vel ikke allerede gå?

— Jo, jeg må nok det. Jeg skal op klokken 1/26 og dra på fellestur og vil gjerne sove en liten stund først.

— De vil ikke fortelle meg at De går med i en slik sauflukk hvor man går og trækker opi hverandre?!

Jeg nevner ikke dette for å gi et falskelig inntrykk av at jeg blir satt pris på i selskapslivet, men for at uttalelsen er karakteristisk for den kategori av mennesker som ikke synes å forstå betydningen av det arbeide som utføres for å gjøre fjellet til alles eie.

Selvsagt kunde jeg ha tatt livet av mannens opfatning med en gang. Jeg kunde ha fortalt ham at et par hundre mennesker neppe kunde prestere å skape trengsel og usund luft på Singsåsfjellene når det er tålig bra i Bymarka med 12—15,000 — derfor bredte heller *ikke* skamrødmen sig over mitt ansikt da vedkommende fortalte meg hvor nedverdiggende det var å gi sig med på en slik tur.

Det finnes selvfølgelig «fjelllets sønner» med krum snadde og merkelig antrekk — tause og uselskapelege menn — som vil finne liten hygge i en fellestur, folk som drar omkring med renskinnspose, sover i sneskavler og lever så friskt og sunt at det går på helsen løs. Disse har ikke fellesturer behov. Men så har vi alle dem som av forskjellige grunner ikke kommer til fjells. De kan enten mangle passende følge, penger eller *initiativ* — og især det siste er det som gjør at de går de veltrakkede løiper år ut og år inn og aldri kommer sig avsted til nytt og fremmed terreng på fjellet.

Nettop blandt disse er det at Turistforeningen har sin store misjon, og jeg vil tillegge den *så* stor betydning at jeg ikke tenker meg på å si at arrangement av fellesturer nu er en av foreningens aller viktigste oppgaver. Store og gode hytter er bygget, ruter er opvardet o.s.v., det gjelder bare å lære det store publikum å «bruke fjellet», enten det ligger der som vinterens hvite, skinnende eventyrslott eller med sommersolen blinkende i vann og tjern. En stor del av den ungdom som blir med på slike turer vil

motta sterke inntrykk av fjellnaturen. Hos mange vil det senere ytre sig som en lengsel etter atter å få fjellet under føttene — og dermed er nye entusiastiske fjellvandrere skapt. Og i Turistforeningen bør det være større glede over en ny fjellvandreren enn over de 99 som ikke trenger til påvirkning eller omvendelse. Fellesturene skaffer nok ikke så lite arbeide for foreningen, men det vil sikkert i det lange løp betale sig. De kunde også arrangeres slik at de på en måte blev *direkte* lønnsomme for foreningen ved at det blev satt som betingelse for deltagelse at man var medlem av Turistforeningen. For deltagerne vilde jo det medlemskortet betale sig bare på en eneste litt lengere tur, men ordningen vilde sikkert i ikke så liten grad hjelpe til å sikre den økonomiske basis under foreningens arbeide og sette den i stand til bedre å løse sine mange og store oppgaver.

Verdien av fellesturene for den enkelte deltager beror i høi grad på deltagerne selv. For dem som er ukyndige i orientering og bruk av kart og kompass vil turer med dyktige ledere kunne bli ikke så lite av en skole. Man vil ikke kunne lære så ganske ubetydelig av en slik tur hvis man tar den som noe i retning av en *oppgavegjennemgæelse*, slik at deltagerne selv stikker ut kurs på kartet og under marsjen kontrollerer retningen og sammenholder den med den kurs man selv har stukket ut. Det er den rette måten å ta en fellestur på, og ikke å halse på kryss og tvers av retningen som en vimset bikkje så lederne må plystre de bortløpne sammen igjen. Enhver bør i et hvert fall være såpass orientert under turen at han ikke tror han går i syd når han går i nord.

Alle dem som har kjent fjellturenes velsignende virkning på kropp og sjel vil gjerne efter evne og anledning være med i arbeidet for å få flest mulig op på fjellet. Åtte dager i fjellheimen vekk fra alt maset og hverdagens ensformige timeplan skaper nye mennesker, *glade* mennesker. Har De ikke merket at De næsten aldri treffer sure folk til fjells? Turistforeningen har her en misjonærvirksomhet å utføre. Og alle tiltak som går ut på å øke fjellvandrernes store skare — å skape glade mennesker — fortjener all mulig støtte og sympati.